

[Bjørn Elmquist]

Der er mange, der sætter spørgsmålstegn ved, om de hjælpeydelse, man søger at bringe ind i landet og ud til dem, der virkelig har behov for dem, overhovedet når frem, og det har vel ikke bare noget med utilstrækkelig struktur i landet at gøre, men har måske også noget at gøre med en modvilje hos dele af befolkningen og specielt styret mod at lade denne hjælp komme alle til gode.

I venstre mener vi helt klart, at der er et meget stort akut behov for øjeblikkelig hjælp til en række afrikanske lande, først og fremmest Etiopien. Og denne opgave bør Danmark gøre sit til at løse. Vi bør gøre det ved en direkte egenindsats, og dér må man glæde sig over, at der i øjeblikket synes at være ganske stor folkelig opbakning og et ønske om at yde en selvstændig indsats. Den må på ingen måde undervurderes, og man må heller ikke være sarkastisk over for den. Jeg vil blot tillade mig at udtrykke det håb, at den ikke kommer til at skygge over eller spærre for en generel forståelse for u-landsbistandsbehovet og forståelse i befolkningen for, at vi her i folketingset må prøve at gribe til ind imellem nok så komplicerede foranstaltninger for at få tingene løst på længere sigt.

Vi må dele op i fødevarerbistand og katastrofebistand, og hvad fødevarerbistanden angår, er det vel ikke bare sulten, der skal være kriteriet; det er jeg helt enig i. Det er der nogle der har været fremme med allerede. Jeg mener heller ikke, at vi må nå en situation, hvor det er EFs overskudslagre, der er afgørende for, hvad man yder af bistand. Jeg synes, jeg har set tilløb rundt omkring i det politiske billede til at hæfte sig ved, hvad vi havde for meget af i EF-området, og sige: ja men det er så det, vi skal have sendt af sted. Det vil være en forkert måde at opfatte tingene på.

Jeg er ikke ernæringseksperter og skal heller ikke prøve at gøre mig klog på, hvordan fordelingen skal være mellem proteiner og kalorier – det er der kloge folk der kan finde ud af – men jeg synes nu nok, at der også har været lovlig megen mediemisforståelse og måske også en vis politisk misforståelse af seriøse forslag bragt frem af vores egen landbrugsminister. Han blev straks taget på det forkerte ben, ligesom når der bliver sparket straffespark ind hos en målmand, og der var folk, der hængte sig i, at nu talte han om, at der skulle sendes griseører, og jeg ved ikke

hvad, som vi bruger til at ernære eller fodre vore kæledyr med. Det var, hvad der kunne blive tilovers til de sultende folk i Etiopien. Det var igen, synes jeg, en ganske usaglig fordrejning af det forslag, der blev bragt frem af landbrugsministeren.

Men foruden dette behov for en meget akut og hurtig indsats er der behovet for den længererækkende opgave, at Afrika og i øvrigt andre lande i den tredje verden bliver selvforsynende og i det hele taget får større chance for at klare sig selv. Dette må vi klare ved et stadig stigende samarbejde mellem Nord og Syd.

Der har nu i mere end 10 år løbet en dialog, der blev kaldt for Nord-Syd-dialogen, men den har helt åbenbart ikke været i stand til at klare vanskelighederne. Det kan vi se på det, der er opstået her. Og derfor bør denne Nord-Syd-dialog ikke bare have ny inspiration og ny politisk velvilje, men skal formentlig også finde en helt anden konkret form end hidtil, mere pragmatisk bestemt, sådan at vi kan være sikre på, at der kommer effektive praktiske resultater ud af det.

Jeg synes, at EF-kommissær Pisani, som på et tidligt tidspunkt har talt om fødevarerstrategierne – måske ikke tilstrækkelig tidligt, men hvem har det? – har været fremme med nogle ideer, der bestemt er brugbare. Jeg synes også, at EFs opmærksomhed over for den tredje verden via Lomékonventionen f.eks. er et godt forbillede, og jeg ville ønske, at man i andre vestlige lande – og bestemt også i østlige lande – kunne lade sig inspirere deraf. Der er også helt konkrete udviklingsprojekter under udarbejdelse, ikke mindst inden for landbruget – jeg tænker på EFs regionale økonomiske kommission for Afrika – og nu må vi presse på for, at disse projekter bliver ført ud i livet. Danmark har alle chancer for at være med til at etablere dette pres. Vi kan gøre det i EF som hidtil, og vi må også gøre det i FN, hvor der jo sidder nogle ganske store lande, som bestemt ikke har stolte traditioner for en konstruktiv u-landsindsats. Jeg har allerede nævnt Sovjetunionen.

Men mellem disse to opgaver, det langsigtede, konstruktive samarbejde og det kortsigtede at få stillet sulten, skal vi sikre os, at der bliver en sammenhæng, for ellers indkapsler vi problemerne, og så kommer den globale konfrontation mellem Nord og Syd, som vi